

LJUBIMKA

BOŽIĆNE LJUBAVNE PRIČE 1

ZAVEJANI
POD
BADNJAKOM

ODBEGLA MLADA
GORŠTAK ZA BOŽIĆ

ZAVEJANI
POD
BADNJAKOM

Poglavlje 1

Kočija se zatresla i oštro zaljuljala u stranu, što je učinilo da Seleni Pavlović pokrivač sklizne s krila, odnoseći i knjigu sa sobom. Lampa na njenoj strani kočije je zatreperela i ugasila se, a fitilj se udavio u sopstvenom ulju. Pokupila je knjigu s poda, a zatim je odložila. Postajalo je previše mračno za čitanje, a priča ionako nije uspela da joj misli odvрати od nevremena u kom su se našli.

Prsti su joj, uprkos krznanim rukavicama, bili nespretni od hladnoće. Udar ledene kiše po prozorima naterao ju je da zadrhti. Trebalo je da sačeka s polaskom za Beograd, ali kada su ona, njena pratilja Joka, kočijaš i sluga krenuli na put, oluja s kojom su se sada borili bila je samo siva mrlja na horizontu.

„Jesmo li blizu sledećeg sela?“, Joka je bacila zabrinut pogled kroz prozor kočije. Ništa se nije moglo videti osim njihovih lelujavih odraza, praćenih naletima ledene kiše.

„Sigurno jesmo“, Selenina se potrudila da joj glas zvuči uverljivo iako nije obraćala pažnju na njihovo kretanje. Znala je samo da su prošli kroz Mladenovac pre nekog vremena i da je Beograd još uvek bio prilično daleko.

Krišom je pogledala srebrni sat prikačen na haljinu. Pola pet, a napolju je svakim trenutkom bivalo sve mračnije. Strepnja joj je stezala dah.

„Morate ostati u toplom“, Joka je podigla pokrivač i namestila ga oko Seleninih kolena. „Ne bi valjalo stići u Beograd za praznike s prehladom.“

„Mogla bih reći isto“, Selena je značajno pogledala svoju pratilju, a Joka je stegnula šal oko vrata.

Pratilja je bila deceniju starija od Selene, ali se ponašala kao da je više nego dvostruko starija od svoje gospodarice, užurbana i brižna poput kvočke. Naravno, navikla je da brine o dva štićenika, ne o jednom, što je značilo da je na ovom putovanju sva Jokina pažnja usmerena na Selenu. Njena mlađa sestra, Danica, već je bila u Beogradu, na poseban zahtev kraljice.

Zlatokosa ljupka Danica, koja će nesumnjivo sebi naći odličnu priliku za udaju, bila je potpuno drugačija od Selene, poput sunca naspram meseca. Kraj Danice Selenina gusta kosa delovala je isuviše obično, snažan nos prevelik, a oči previše melanholične. Ali, zaista, nije mogla biti ogorčena. Danica je bila previše otvorenog srca i slatka da bi joj se zamerilo – iako je ponekad, u dubokoj noći, Selena ležala budna i želela da joj crte lica nisu tako neupečatljive.

Dok je maštala, pretpostavila je da bi trebalo da bude manje čvrsta u svojim stavovima. Nespremnost na kompromise koštala ju je prve i, verovatno, jedine bračne ponude. U poslednje tri godine od tada nije bilo više nijednog prosca.

Ali bila je to što jeste, a budućnost joj je postajala sve jasnija sa svakom godinom koja je prolazila. Danica je bila ona koja će se udati za zgodnog gospodina, dok će se Selena povući na selo, brinuti o svojim konjima i obožavati svoje nećake i nećakinje dok bude tonula u usedelištvo. Ako uspe da stigne do Beograda u jednom komadu.

Trudeći se da ne pokaže zabrinutost na licu, ponovo je pogledala kroz prozor. Deo puta bio je prazan, bez naselja na vidiku. Prostranstvo netaknute prirode se protezalo unedogled, a jedini znak ljudskog prisustva bio je sjajni, ledeni put koji se vijugavo pružao pred njima. Nigde nije bilo ni traga od kuća, ljudi ili čak životinja koje bi ukazivale na blizinu bilo kakvog sela. Ta izolovanost samo je pojačavala nelagodu mada se trudila da to ne pokaže.

Trebalo je da ode u grad s porodicom, a ne da ostane i pomaže oko ždrebljenja svoje omiljene kobile. Trebalo je da posluša upozorenja upravnika štale o vremenu umesto da ih olako odbaci. Trebalo je da obuzda svoju nestrpljivost, koja ju je zaslepela da ne vidi oluju na horizontu.

Bolje bi bilo provesti hladan i usamljen Božić u Pavlovića dvoru uprkos sumornosti koja ju je obuzimala poslednjih meseci. Prostrane tihe odaje starog zdanja bile su ispunjene senkama prošlosti i tišinom koja se uvlačila pod kožu. Ali, oh, toliko je želela da bude u Beogradu sa svojom porodicom, da oseti toplinu doma, da čuje smeh brata i sestre i miris majčinih kolača koji se širi kroz kuću okićenu prazničnim ukrasima. Čeznula je za tim trenucima zajedništva koji su joj sada delovali tako daleko, nedostižno, poput zvezda na zimskom nebu.

Kočija se ponovo zatresla i čula je konje kako njište u strahu. Spustila je prozor i bila nagrađena ledenom kišom koju je vetar nosio u lice. Zaklanjajući oči rukavicom, što nije puno pomoglo protiv ledenog udara, zažmurila je. Jedva je mogla da nazre pogrbljenu figuru kočijaša.

„Bojane!“, povikala je. „Je li sve u redu? Ima li znakova nekog sela?“

Vetar joj je oteo reči s usana, ali ju je kočijaš čuo.

„Odavde se još ne vidi ništa, gospođice“, doviknuo je.

Stisnutih usana, Seleni je zatvorila prozor osećajući kako joj se hladne kapljice kiše slivaju niz obraze. Uzdahnula je pokušavajući da obuzda nemir koji joj je obuzimao grudi. Mora da je neko tu blizu ili bar neka seoska kuća gde bi mogli potražiti zaklon. Čak i najskromnija koliba, dimljiva i tesna, sada bi predstavljala raj u poređenju sa ovom beskonačnom vožnjom kroz ledenu oluju. Svaki trenutak proveden u ovoj kočiji činio se kao večnost dok su točkovi nastavljali da se bore sa raskvašenim putem.

Kočija se naglo zanela u stranu i Joka je pustila oštar krik straha. Seleno je razrogačenim očima u užasu gledala kako se čitavo vozilo nezaustavljivo prevrće. Knjiga je poletela kroz vazduh, udarila o plafon kočije, a ona se instinktivno pripremila za udarac, grčevito hvatajući Joku za ruku dok je preplašena pratilja padala pored nje.

Osetila je kako joj srce ubrzano lupa u grudima, a vreme kao da se usporilo dok su se svi predmeti oko njih okretali i lebdeli u vazduhu. Kroz prozor je na tren videla kako nebo i zemlja menjaju mesta. Seleno je stisla zube pripremajući se za bol koji će sigurno uslediti, dok je njeno telo, nemoćno pred silama prirode, pratilo neizbežnu putanju pada.

Usledio je mučan prasak lomljave drveta, a zatim visoko, panično njištanje uplašjenih konja. Platno zaveso se u trenu zapalilo od plamena preostale lampe koja se razbila. Seleno je brzo reagovala, zgrabila svoj muf i njime odlučno ugasila vatru koja je pretila da se raširi.

Oštar, neprijatan miris spaljenog zečjeg krzna ispunio je skućeni prostor prevrnutog kočije, mešajući se sa vlažnim zadahom blata i kiše koji je prodirao kroz pukotine slomljenog vozila. Kapljice hladne vode su već nalazile put kroz naprsline, natapajući joj haljinu dok je pokušavala da se orijentiše u prevrnutog kočiji. Oko njih je vladala tama isprekidana samo povremenim bleescima munja koje su osvetljavale kaos u kome su se našle.

„Jesi li dobro?“, upitala je Joku.

Uprkos Seleninoj pomoći, pratilja se srušila u ugao. Joka je podigla glavu i napravila bolnu grimasu.

„Mislim da mi je ruka slomljena“, rekla je.

„Ostani mirna“, Seleno se popela preko sedišta odmotavajući svoj vuneni šal. „Moramo je povezati dok te lekar ne pregleda.“

Strah joj je prostrujao telom, ali ga je odlučno ugušila. Nije smela da podleigne panici. Ležale su prevrnutog usred sve jaće mećave koja je nemilosrdno zasipala slomljeno vozilo, Joka je ozbiljno povređena, a nigde žive duše u blizini koja bi im mogla priskočiti u pomoć.

Prvo mora da se pobrine za Joku i stabilizuje joj povređenu ruku, a zatim nekako da pronade izlaz iz prevrnute kočije i pomogne Bojanu i Dejanu s konjima koji su se uznemireno oglašavali. Nadala se iz dubine duše da su uspeali pravovremeno da skoče na sigurno kada se kočija naglo prevrнула i da nisu zadobili ozbiljnije povrede. Naprezala se svim čulima, osluškujući njihove glasove preko uplašenog rzanja i topota konja koji su se borili s olujom, ali koliko god da je nastojala da razazna ljudske glasove, nije čula ništa osim zavijanja vetra.

Joka je ugrizla usnu dok joj je Seleno vezivala ruku uz telo, ali je hrabro izdržala. Seleno je nežno pomogla svojoj pratilji da se smesti na sedište – čija je klupa sada služila kao deo poda. Bledilo na Jokinom licu bilo je zabrinjavajuće.

Polako, korak po korak, mislila je.

„Moram im pomoći s konjima“, rekla je Seleno. Hvala nebesima što je uplašeno njištanje prestalo – ali ako su konji još uvek u zapregama, lako bi se mogli povrediti. Barem je sada mogla čuti Bojana i Dejana kako dozivaju jedan drugog. Nijedan od njih nije zvučao povređeno i ona je poslala molitvu zahvalnosti za tu milost.

„Gospođice?“, bio je to Bojan, koji je kucao na donju stranu kočije. „Jeste li dobro?“

„Da, jesam“, doviknula je. „Ali Joka nije. Penjem se napolje.“

„U redu“, rekao je.

„Molim Vas“, rekla je Joka, „budite pažljivi.“ Glas joj je zadrhtao na poslednjoj reči.

Seleno je odlučno klimnula glavom svojoj pratilji, a zatim proučila vrata kočije, sada smeštena tačno iznad glave. Verovatno bi mogla da ih otvori, ali podizanje i izlazak bili bi sasvim druga stvar. A Joka joj ne bi mogla pomoći.

Prokletstvo.

Pregledala je prevrnuti enterijer – razbacane pokrivače, spaljeni muf. Ah, korpa s namirnicama. Da li bi bila dovoljno čvrsta da izdrži njenu težinu? Mora pokušati.

„Uvuci se u ugao koliko možeš“, rekla je Seleni svojoj služavki. „I čuvaj glavu – plašim se da ću morati da šutiram na način koji nije baš primeren dami.“

Joka je klimnula glavom zbijajući se u ugao, gde je plafon sada postao zid.

Selena je razmislila na trenutak, a zatim povukla poklopljenu korpu pod vrata. Ispod prstiju čizama, prozor kočije bio je položen preko spljoštene trave pomešane s blatom i snegom. Pomračina koju je primetila ranije pojačavala se – oluja je ubrzavala dolazak noći.

„Pazi na glavu“, rekla je Joki, zadovoljna što je korpa pravilno postavljena.

Moraće da bude brza i da se moli da se korpa ne slomi pod njom. Popeti se, otvoriti vrata, uhvatiti se za stranice kočije i izvući se napolje – to je plan.

„Srećno“, rekla je Joka.

Uz odlučno klimanje glavom Seleni se pokrenula. Korpa je zloslutno zaškripala pod težinom, ali je izdržala. Blagoslovena bila čvrsta pletena konstrukcija.

Bilo je dovoljno lako dohvatiti kvaku na vratima, ali je trebalo znatno više snage nego što je očekivala da bi gurnula vrata nagore. Vetar je izabrao najgori mogući trenutak da ih pritisne – a onda je, sa onom nepredvidivom hirovitošću kakvu samo oluje poseduju, naglo promenio pravac i istrgao vrata iz njenog stiska. Otvorila su se uz glasan udarac o stranu kočije.

Čula je glasove, ali sva koncentracija bila joj je usmerena na izvlačenje iz kočije. Brz zamah nagore i uspela je da zakači laktove za okvir vrata.

Ledeni vetar ju je udarao u lice, a pahuljice su joj pekle obraze. Udahnula je brzo i zamahnula nogama, nadajući se da je Joka imala dovoljno pameti da se izmakne.

Jedna čizma je našla oslonac na naslonu tapacirane klupe i ona se podigla još malo pokušavajući da se izmigolji izvan kočije.

Noga joj je skliznula i počela je da klizi nazad. Ne, oh, dođavola...

Tamna figura pojavila se iz oluje. Kočija se zaljuljala dok se on brzo popeo. Pre nego što je potpuno izgubila stisak i pala nazad u unutrašnjost, snažne ruke su je uhvatile oko struka i podigle.

Pridržao ju je štiteći je od vetra svojim telom dok je pokušavala da stane na svoje noge. Površina kočije bila je previše klizava da bi stajala s poverenjem, pa je završila u polučučnju i pogledala tlo ispod.

„Spustiću Vas dole“, rekao je zvučnim, kultivisanim glasom. „Uхватite se za moje ruke.“

Pogledala ga je. Od prvog trenutka znala je da to nije Bojan – punački kočijaš nije imao ni gracioznost ni okretnost da se popne na prevrnutu kočiju. Niti je to bio sluga, Dejan, jer je on bio mršav momak koji je govorio s karakterističnim naglaskom.

Čovek koji je klečao pored nje bio je očigledno gospodin, sudeći po sigurnom držanju i finoj krojačkoj izradi kaputa. Pahuljice su se uhvatile u njegovoj tamnoj kosi, a plave oči su je mirno posmatrale. Crte lica odavale su aristokratsko poreklo, a koža mu je bila blago preplanula, što je bilo neobično za zimsko doba. Rukavice od fine kože pokrivale su mu šake, a oko vrata je nosio elegantan šal od svile koji se nežno vijorio na vetru. Držao se s nepokolebljivim samopouzdanjem koje je moglo poticati samo od godina provedenih u visokom društvu.

„Moja pratilja, gospođica Joka, još je unutra“, rekla je. „Ruka joj je povređena.“

„Ah“, bacio je pogled u mračnu unutrašnjost, „ako je podignem, mislite li da biste joj mogli pomoći da izađe?“

„Naravno.“

Preko usana mu je preleteo kratak osmeh pre nego što se spustio kroz vrata.

„Pazite dole“, doviknuo je.

Joka je ispustila prigušen zvuk pristanka i misteriozni spasilac skliznuo je u kočiju. Sleteo je uz tihi udarac i Seleno je bila srećna što nije zdrobio korpu ili se spotakao o nju i povredio.

Nekoliko trenutaka kasnije Joka je delimično izronila. Seleno se nagnula napred.

„Obavijte ruku oko mog struka“, rekla je. „Da, tako.“

Iako nije imala snage da svoju služavku izvuče kao što je gospodin učinio za nju, Seleno je uspela da otpuže unazad duž bočnih strana kočije, vukući Joku za sobom. Bilo je teško jer je Joki zbog povređene ruke očigledno bilo bolno, ali nakon kratke borbe i uz pomoć i podstrek odozdo, Joka je bila slobodna.

„Oh, odlično urađeno“, rekla je Seleno.

Brzo je bacila pogled na prednji deo kočije. Uprkos jakom snegu, mogla je da vidi da su Bojan i Dejan uspjeli da raspetljaju konje. Obe životinje su izgledale nepovređeno, hvala nebesima. Njihove siluete ocrtavale su se naspram belih nanosa, a disanje im je stvaralo male oblake pare u hladnom vazduhu.

Trenutak kasnije gospodin se izvukao kroz vrata, zatim čučnuo pored njih gde su se nalazile na kočiji. Tlo je izgledalo prilično dalje nego što bi volela. Sneg je prekrrio zemlju ispod, što je činilo pad još opasnijim, a Seleno se zapitala kako će svi uspeti da siđu bez povreda. Ledeni vetar joj je šibao lice dok je procenjivala razdaljinu.

„Ja ću prvi“, rekao je Seleni. „Spustite svoju pratilju do mene.“

Klimnula je glavom u znak slaganja i on je hitro skočio s prevrnutе kočije. Čovek je delovao pozitivno osnažen ovom avanturom. I, ako bi bila potpuno iskrena, Seleno je bila donekle sličnog raspoloženja. Ako izuzmemo Jokinu ruku i činjenicu da su prevrnuli kočiju ko zna gde usred užasne snežne oluje, svakako je bilo odstupanje od svakodnevne monotonije.

Joka i ona su pažljivo kliznule do ivice kočije, pazeći na točkove. Ispod je gospodin čekao raširenih ruku.

„Držaću te za struk koliko god mogu“, rekla je Slena svojoj pratilji. „Spremna?“

Joka joj je odobrila drhtavim klimanjem glavom i za nekoliko trenutaka skliznula je bez problema u ruke gospodina. On joj je pažljivo pomogao da stane na snegom prekrivenu travu, a zatim pogledao u Selenu.

„Gospodice?“, podigao je ruke.

Skupila je suknju oko sebe, spustila noge preko ivice i pustila se da sklizne s kočije. On ju je spretno uhvatio. Čak i kroz debeli vuneneni ogrtač njegovo telo bilo je šokantno toplo i čvrsto. Osetila je snagu njegovih ruku koje su je pridržavale, sigurne i stabilne usred haotičnog nevremena. Na trenutak, dok ju je pažljivo spuštao, Slena je bila svesna njegove blizine, koja je, uprkos okolnostima, izazvala neočekivani treptaj u stomaku.

„Pavlović“, rekla je s čudnim prekidom u glasu. „Gospodica Slena Pavlović.“

„Zadovoljstvo mi je, uprkos prilično nekonvencionalnom načinu našeg upoznavanja“, rekao je, a njegov glas je vibrirao kroz nju. „Ja sam...“

Zastao je na trenutak, njegove tamnoplave oči su susrele njene, a srce joj je napravilo čudan mali preokret u grudima. Stajala je mirno u zaklonu zagrljaja, pahuljice su joj se topile na obrazima i zaplitalle u trepavice. Bilo je prilično nepristojno, ali nije se odmakla. Osetila je kako joj dah zastaje u grlu dok su stajali tako zarobljeni u trenutku koji je trajao duže nego što je pristojnost nalagala. Slena je znala da bi trebalo da načini korak unazad, da uspostavi prikladnu distancu, ali noge kao da su joj bile ukorenjene u sneg ispod njih.

„Da?“, podstakla ga je. „Vi ste?“

„Jovan Kostić, na usluzi“, rekavši ovo odstupio je i naklonio joj se. „Kuda ste se uputili po ovakvoj oluji, gospodice Pavlović?“

„Za Beograd.“ Bez njegove topline oko nje vetar je odjednom bio leden. „Idem da se pridružim svojoj porodici za praznike. Ili sam barem nameravala.“

Nikada ranije nije čula za gospodina Kostića – ali Srbija je bila puna uglednih trgovaca i posednika. U svakom slučaju, nije se moglo poreći da je Jovan Kostić bio gospodin.

Okrenula se da osmotri prevrnutu kočiju. Joka se sklopčala pored nje držeći povređenu ruku blizu tela, a Dejan i Bojan su držali konje, koji su nestrpljivo tapkali u mestu.

„Jeste li obojica nepovređeni?“, upitala ih je. „Možemo li uspraviti kočiju?“

„Bojim se da ne“, rekao je Bojan. „To jest, dovoljno smo dobro – nekoliko modrica tu i tamo – ali osovina je napukla. Nije bezbedno da nastavimo dalje po ovom vremenu. Moraćemo da se vratimo i popravimo je kada se sneg raščisti.“

„Za sada mi izgleda da će oluja samo postati gora“, rekao je gospodin Kostić. „Srećom, postoji mehana nedaleko niz put. Prošao sam pored nje pre možda pola sata.“

„Veoma mi je laknulo što to čujem“, rekla je Selen. „Jeste li išli peške?“ Pogledala je kroz sve gušću belinu. Bio je u pravu, oluja je postajala sve jača.

„Ah, ne.“ Kratko se nasmejao. „Moj konj, Admiral, strpljiva je zverka. Čeka tamo.“

Pokazao je i ona je jedva mogla da razazna tamnu priliku privezanu pored puta.

„Žao mi je što ostavljamo kočiju“, rekla je Joka žalosno.

„I meni“, rekla je Selen. „Ali ne možemo ništa sada da uradimo.“

Barem je prtljag bio dostupan, privezan na krovu i sada je dodivirao zemlju. Moći će da ponese svoju putnu torbu, spakovanu s nekoliko potrepština.

„Pretpostavljam da nemate dodatna sedla i uzde?“, upitao je gospodin Kostić gledajući u konje kraj kočije.

„Bojim se da ne.“ Bez opreme, konji ne bi bili efikasni za jahanje, što je značilo da će kočijaš i sluga morati da ih vode do mehane.

„Umete li da jašete?“, upitao je gospodin Kostić.

„Da, umem.“ Ne bi bilo udobno sa skupljenom suknjom i bez pravog sedla. Ali dovoljno često je pozajmljivala pantalone svog brata Vladimira kada bi jahala po okolini porodičnog imanja. Dokle god je držala kosu sakrivenu ispod šešira i nosila glomazan kaput, nije se plašila da će previše šokirati komšije. Uostalom, takve male slobode daleko od gradskih očiju bile su jedna od retkih prednosti seoskog života. Slena se priseti kako je uživala u osećaju brzine i slobode tokom tih jutarnjih jahanja.

„Onda morate uzjahati Admirala“, rekao je gospodin Kostić. „Možete pridržavati svoju pratilju ispred sedla. Ja ću voditi svog konja, a Vaši ljudi mogu povesti svoje konje.“

Bio je to razuman predlog. Uskoro su bili spremni za polazak.

Gospodin Kostić je doveo Admirala s puta. Konj je bio visoki crni kastrat, ali nije delovao previše plašljivo, stajao je mirno dok joj je gospodin pomagao da uzjaše. Stavila je jednu čizmu u njegove sklopljene ruke i uspela da se popne u sedlo iako joj se suknja uvrnula. Povukla ju je nadole najbolje što je mogla, zahvalna za svoje tople vunene dokolenice. Barem joj je ogrtač skrivao nezgodno izložene udove.

Nije imalo svrhe crveneti zbog nepristojnosti – ne dok se sneg ozbiljno kovitlao oko njih. Nadala se da će put ostati vidljiv. Bila bi strašna sudbina smrznuti se do smrti lutajući ukrug po nečijim pašnjacima.

Ali odbila je da se zadržava na takvim zloslutnim mislima. Nije imalo smisla opterećivati se tim crnim slutnjama, koje su joj samo kvarile hrabrost. Stići će do mehane i sačekati da oluja prođe u toploti i udobnosti, uz vatru i možda čak i topli obrok. Čvrsto se držala te misli kao davljenik za granu koja mu je pružala nadu za spas. Samo napred, korak po korak kroz sneg i uskoro će biti na sigurnom.

Trebalo je da i gospodin Kostić i Dejan podignu Joku na konja ispred Selene. Iako pratilja nije kriknula, Jokino lice bilo je vrlo bledo do trenutka kada je bila pravilno smeštena ispred Selene.

„Ne brini se, ubrzo ćemo biti na bezbednom“, rekla je Selena držeći je oko struka.

Pošto će gospodin Kostić voditi svog konja, Selena neće morati da usmerava Admirala i moći će da usmeri svoju pažnju na pridržavanje svoje pratilje i održavanje bezbednog jahanja.

„Možemo da krenemo?“, upitao je gospodin Kostić.

„Da“, odgovorila je, čvršće uhvativši Joku kada se Admiral pokrenuo.

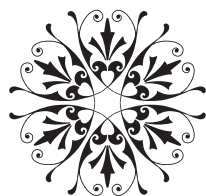
Činili su žalosnu paradu: gospodin pešice, žena koja jaše sa svojom povređenom pratiljom i dva konja koja nevoljno prate dva čoveka ne baš najbolje obučena za dugo pešačenje kroz zimsku oluju.

Selena je obmotala svoj šal oko lica i čvrsto držala Joku. Mogla je da oseti kako pratilja drhti dok je ledeni vetar duvao oko njih. Nakon prvih deset minuta svet nije bio ništa drugo do beo, hladan i neudoban. Usredsredila se na mutnu figuru gospodina Kostića, koji je, glave pognute pred olujom, vodio napred.

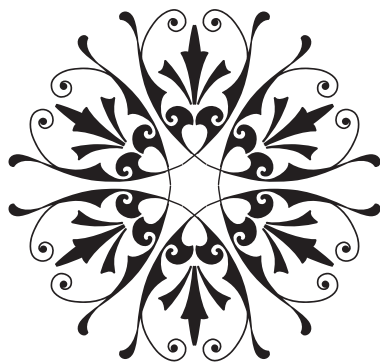
Put je nestao pod snegom, ali on ih je održavao na njemu – nije bila sasvim sigurna kako. Kada se konačno na vidiku pojavilo svetlo nasuprot nadolazećoj noći, jedva je mogla da poveruje. Neće umreti u snežnoj oluji nakon svega! Ispustila je dah olakšanja koji se brzo pretvorio u ledene kristale i bio odnesen naletom vetra.

Gospodin ih je odveo direktno do štale, gde su se pojavila dva momka da preuzmu konje. Admiral je stajao mirno dok je gospodin pomagao Joki da siđe. Iako je njihov dah kuljao u vazduhu štale, bilo je divno biti van ujeda vetra.

Kada je došao red na nju da siđe, jedva je mogla da pomeri noge koje su bile gotovo zamrznute uz konjske bokove. S naporom je prebacila levu nogu i skliznula još jednom u ruke gospodina Kostića.

ODBEGLA
MLADA

Poglavlje 1

4. januar 1886.

Ovo se ne dešava. Gospodica Jefimija Đurđević je šetala pogledom od jednog roditelja ka drugom dok joj je ledena jeza prolazila kroz telo. Opet su joj nameštali proscia! Osećala je kako joj se grlo steže, pritisnuto roditeljskim očekivanjima. Ovo nije bio prvi put da su je dovodili u ovakvu situaciju, ali svaki put je bio sve neprijatniji. Znala je da će, ako se usprotivi, uslediti dugačak govor o dužnostima prema porodici i o tome kako je vreme da se skrasi kao što dolikuje mladoj dami njenog položaja.

„Šta vas dvoje smerate?“, upitala je tihim, odmerenim glasom.

„Bićeš mu prelepa nevesta“, majka je nastavila razgovor kao da nije svesna Jefimijine užasnutosti.

„Ali ja ne poznajem tog čoveka!“, Jefimija se zanjihala na sedištu dok je očeva stara kočija poskakivala između dva kamena stuba koja su označavala ulaz na imanje Velića. Prsti su joj nervozno stezali ivicu haljine, a kroz prozor je videla visoke čemprese koji su se uzdizali uz put kao strogi stražari. Usta su joj se osušila od straha. Nije želela da se nalazi ovde, u ovoj kočiji, na putu ka nepoznatom proscu, kojeg su roditelji izabrali bez ikakvog obzira prema njenim željama.

„To će se ubrzo promeniti“, reče otac, gospodin Đurđević, odbacujući prigovor uz odsečno šuštanje novina koje je držao otvorene

na izveštaju o nedavnoj trci fijakera na hipodromu na Banjici, na koju je, kako je Jefimija znala, stavio opkladu.

„Gledaj!“, reče majka pokazujući kroz prozor.

Jefimija je izvila vrat ne bi li pogledala preko ramena jer je bila okrenuta ka zadnjem delu kočije. Prostranstvo pašnjaka posutih snegom pružalo se iza drvoreda kroz koji su se vozili. Bela prostirka prekrivala je sve do horizonta, a sunčevi zraci odbijali su se o kristale leda stvarajući gotovo bajkovit prizor. Za nekoliko minuta prizor velike i novosagrađene kuće ispunio je mali prozor kočije. Impozantno zdanje sa visokim dimnjacima i ukrašenim zabatima uzdizalo se pred njima poput tvrđave.

„Kakav impresivan dom poseduje Velić“, brbljala je majka. „Srećnice moja. On je izvanredna prilika.“

„Zaista“, složio se otac. Nakon što je konačno završio sa čitanjem novina, u potpunosti se uključio u razgovor. „Radujem se Božiću ovde.“

Roditelji su razmenili značajan pogled, onaj poseban, nemi sporazum koji su razvili tokom dugih godina braka. Bilo je to ono neizgovoreno razumevanje koje je Jefimija često primećivala između njih dok kuju planove u njeno ime, suptilna komunikacija očima koja je govorila više od reči – najavljivala je zle namere. Majčine obrve su se blago podigle dok je otac gotovo neprimetno klimnuo glavom, potvrđujući njihovu zajedničku misao.

„Čula sam da je njegova kuća opremljena nameštajem iz Beča i da poseduje nagrađivana umetnička dela“, rekla je Jefimijina majka.

Zar je nameštaj važan kada čak i ne poznajem čoveka?

Razgovor njenih roditelja nastavio se uz hvaljenje imanja Velića, ukusa njegovog vlasnika i njegovog bogatstva. Jefimija je nastavila da zuri kroz prozor u zimski prizor.

„Samo je šteta zbog njegove... ratne povrede“, razmišljala je majka.

Jefimija je skrenula pogled s prizora kroz prozor na svoju majku. *Kakve povrede?*

„Čujem da više ne mačuje niti ide u lov zbog svoje noge, ali nisam siguran da li još uvek jaše“, odgovorio je otac.

Da li je on bogalj?

„Ne mogu da razumem zašto se čovek njegovih godina i bogatstva pridružio vojsci. Kakva glupa ideja! Ali sigurna sam da to Jefimiji neće smetati“, rekla je majka. Okrenula se prema ćerki. „Pošto si brinula o svojoj baki sve ove godine, imaš dobre veštine negovanja koje bi bile dragocene u braku. Savršeno mu odgovaraš sa tim iskustvom. Mnogo si bolja od uobičajenih devojaka iz društva koje jedva znaju kako da se staraju o bolesnom članu porodice. Tvoja strpljivost i brižnost su kvaliteti koje bi on sigurno cenio kod supruge.“

Da li je Velić i star i invalid?

„Kako ste mogli?“

Nijedan roditelj nije odgovorio. Majka je bacila pogled na gospodina Đurđevića, a zatim se nagnula napred da potapše Jefimijine ruke koje su ležale u krilu.

Na kraju je majka prekinula tišinu: „Ukoliko ti gospodin major Velić deluje makar malo odgovarajuće kao suprug, savetujemo te da ne odbacuješ njegove namere. Ništa više od toga. On je izuzetno pristojna prilika.“

„Ali nikada ga nisam srela.“

„Ali uskoro hoćeš“, rekla je majka.

„Zašto bi mi on davao ponude?“ Srce joj je lupalo od zloslutnosti.

„Proceni ga pre nego što odbiješ bračnu ponudu“, izjavio je otac.

„Bračnu ponudu? Već vam se obratio? Za mene, a da me nije ni video?“

„Ali on te je ipak video“, uzvratila je majka.

„Hoću li imati ikakav izbor o tome da li ću se udati za njega?“ Krv joj se sledila u venama na pomisao o takvoj jednostranoj odluci.

„Izgleda da je to bila ljubav na prvi pogled“, majka se zadovoljno osmehnula.

Teško da mogu poverovati da je to istina.

„Ali zašto? Bila sam celo leto na balovima i nisam dobila nijednu ponudu! Znam da krojačice ne uzdišu od oduševljenja kada vide moju figuru. Zubi su mi pravi pa se ne stidim da se nasmešim, ali to mi je jedina prednost. Moja kosa je dosadno smeđa i nisam lepotica – kao što si mi i sama rekla, majko. Zar to nije dovoljno?“

„Potcenjuješ sebe, kćeri“, rekao je otac.

„Ne mislim da je tako! Šta bi ga moglo zanimati kod mene?“
Osim ugleda moje porodice? „Mislim da se major Velić zaljubio u Vaše ime i položaj, oče.“

Usta njenog oca, sa trajnim borama neodobravanja urezanim oko njih, očvrsnula su u ravnu liniju. „I ako jeste, da li je to važno?“

Vidim da tebi nije važno. Njegovo bogatstvo nema nikakve veze s tim? Uvrtala je prste u blede materijal svoje svečane haljine.

Otac je pridodao namršteno lice svom oštrom izrazu. „On je izuzetno ugledan gospodin bez obzira na to što mu je tek otac stekao imetak.“

„Možda je tako, ali...“

„Nema ali, Jefimija“, prekinula ju je majka. „Kao što kažeš, nisi dobila nijednu ponudu na balovima. Bićeš šarmantna prema njemu. On je zainteresovan za tebe i ne smeš učiniti *ništa* da ga obeshrabriš!“

Jefimijin stomak se ispunio oštrom strepnjom. Tetka ju je upozorila na očajničku domišljatost njenih roditelja da steknu bogatstvo kroz njen brak, na njihovu spremnost da žrtvuju sreću svoje kćeri zarad društvenog uspona. Sada je videla te planove jasnije nego ikada ranije.

„Bez obzira na to šta mislim o njemu?“, upitala je tiho, glas joj je podrhtavao od prigušenog besa i neverice.

„Samo ako bi se ispostavilo da je razvratnik najgore vrste. Bilo šta manje od toga i smatraću ga savršenim materijalom za muža“, rekao je otac.

„Ali...“

„I ti bi trebalo takođe“, završila je majka.

Otac je uperio prst u nju. „Slušaj svoju majku, Jefimija. Naša finansijska situacija je očajna. Letos sam se mnogo uzajmio za tvoj miraz. Neću dozvoliti da ta investicija bude protraćena. Nije na tebi da tražiš nekog lepog mladića za kojim ćeš uzdisati. Imaš dužnost prema svojoj porodici da napraviš što bolji izbor, a to znači bogatstvo, ne izgled.“ Njegov odlučan izraz opominjao ju je da se ne usudi da se raspravlja.

Jefimijino lice je planulo jarkim crvenilom. Nije se usuđivala da progovori ni reč više, bojeći se da će izgubiti kontrolu nad svojim gnevom koji je ključao u njoj poput usijane lave. Mogla bi izlutati nešto neprilično ili se rasplakati zbog nepravednosti situacije koja ju je snašla – pretvorili su je u običan mamac za imućnog muža koji bi otplatio nagomilane porodične dugove; sve zbog očeve neobuzdane strasti prema kockanju, koja ih je dovela na rub propasti. Osećala se kao pion u igri koju nije birala da igra, a koja će odrediti ostatak njenog života.

„I bićeš savršena božićna nevesta“, majka joj je uputila ohrabrujući osmeh.

„Šta misliš pod time *božićna nevesta*?“, Jefimijin stomak kao da je propao u središte zemlje. Božić je bio za samo tri dana.

Niko nije odgovorio. Tišina koja je usledila bila je teška poput olova, pritiskajući Jefimijin već uznemireni duh.

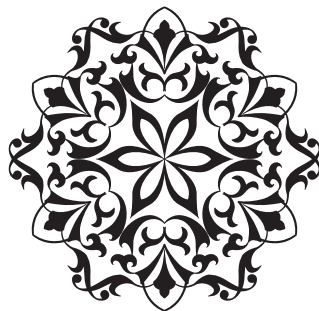
Da li će biti udata za čoveka kojeg nije upoznala pre nego što ga uopšte upozna? Ovo je bio njen najgori košmar! Kako da veže svoj život za nekoga čije lice nikada nije videla, čiji glas nikada nije čula, čiju narav ne poznaje? Osećala se kao da je bačena u ambis bez dna, prepuštena sudbini koju nije mogla ni da zamisli.

Kočija se zaljuljala i zaustavila uz škripanje točkova ispred ogromnog kamenog zdanja koje je ranije videla. Masivna građevina se uzdizala pred njom poput mračnog čuvara, sa prozorima koji su blistali na zimskom suncu. Stubovi od tamnog granita podupirali su ulazni trem, a teške drvene dveri kao da su je izazivale da kroči unutra. Jefimija je zadrhtala, ne samo od hladnoće.

Pobuna je ključala u njenom umu. Neće biti prisiljena da se uda za starog invalida. Ako joj se ne svidi ono što vidi, ugrabiće prvu kočiju do tetka Leposave u Beograd. Njeni roditelji mogu uzeti imanje koje joj je baka ostavila. Njena baka je želela da osigura da Jefimija ne bude prisiljena na brak ili ulogu siromašne rođake zbog očevog očajnog finansijskog stanja i kockarskih navika. Uostalom, za nekoliko nedelja će postati punoletna. Do tada, trebalo bi da izbegne zamku koju su joj roditelji postavili s majorom Velićem.

Ne zvuči preteško, zar ne?

*G*ORŠTAK
ZA *B*OŽIĆ

Poglavlje 1

Tara, kraj Belog Rzava – decembar 1815.

Dragoslav je stajao na obali Belog Rzava i gledao kako zimsko sunce prosipa srebrne pramenove preko nemirne vode. Vazduh je štipao za lice, čist kao planinska izvorska voda, a svaki izdisaj stvarao je bele oblake pred njim dok je hvatao dah nakon napornog puta od svog lovačkog konaka. Okruživala ga je priroda u svojoj tišini, ali pred očima nisu prolazili pejzaži, već slike davnih rana.

Jelisaveta je volela ovo mesto. Baš ovde je želeo da joj kaže šta je odlučio.

Pre tačno šest godina je izdahnula na ovom istom mestu, u njegovom naručju. Tada se svet ugasio, a život izgubio svaku boju i smisao. Voleo ju je, samo nju, još od prvog susreta, i ostao veran toj ljubavi sve do danas. Dve godine ljubavlju ispunjenog braka, pa šest tišinom prekrivenih zima i proleća bez nje.

Ali koliko god da je srce pripadalo samo njoj, dužnost se nije mogla zaobići. Mesecima je lomio dušu, ali red je bio da obezbedi naslednika – bez toga ni uspomena na porodicu ni ime ne bi mogli da prežive. To je značilo i novo venčanje.

Izvukao je ispod košulje krst ukrašen draguljima, pritisnuo ga usnama, a potom, kao da ga otima od sebe samog, pokidao lančić sa vrata. Pustio je da krst sklizne na dlan, osetio kako mu srce brže udara znajući šta sledi. Prsti su obgrlili hladni metal, zamahnuo je i bacio ga daleko u vodu.

Na tren, krst je bljesnuo na suncu, a onda zaronio među talase i nestao. U grudima ga je pritiskala tupa bol, širila se sporo, talasala kroz telo kao prstenovi po površini vode.

„Zbogom, dušo moja. Nosim te u srcu dok sam živ, a jednog dana, kada mi vreme dođe, opet ćemo biti zajedno. Znam da ćeš shvatiti zašto moram da se oženim. Oprosti mi. Telom i čašću ću biti uz ženu koju odaberem, ali srce ostaje zauvek samo tvoje.“

Okrenuo se od mesta koje je Jelisaveta volela više od svega. Sa težinom u grudima krenuo je nazad, prema konaku, gde ga je za nekoliko sati čekao razgovor sa starim Ignjatom Maksimovićem.

Četiri sata kasnije – odluka je bila doneta.

„Ma, ženidba s Jovanom Maksimović... obećanje, ne obećanje, ne bih ja to tako uradio“, gundao je rođak Aksentije mršteći se.

Dragiša je stajao nepomično gledajući kako se kola lagano gube u daljini niz planinski put. U tišini koja je nastupila činilo mu se da se pred njim otvara širok, prazan drum, hladan i tih, obećavajući upravo takav život kakav je očekivao. Nakon što je duboko uzdahnuo, tiho je izustio sebi u bradu: „Biće dobra“, kao da tim rečima pokušava da umiri nemir što mu se uvukao u grudi.

„Nije to kobila koju kupuješ pa da kažeš – biće dobra.“

Napokon je pogledao Aksentija u oči. „Znam, naravno. Da kupujem novog dorata, daleko bih više pazio šta uzimam.“

Ostavio ga je bez reči pa se uputio nazad u stari lovački konak, gde je njegov otac godinama pronalazio mir od gazdinskih briga i tuđih očekivanja. Na putu do radne sobe namerno je ignorisao Aksentijevo odmahivanje glavom, ne želeći opet da se upušta u tu priču.

Aksentije ga je sustigao, čizme su mu odjekivale po kamenim pločama. „Zakleo si se ocu da ćeš pomoći Maksimovićima da opstanu. To možeš i bez ženidbe njegovom kćerkom.“

Zastao je, stao rođaku na put položivši mu ruku na grudi. „Dosta. Upoznao sam je, nemam razloga da je do Božića ne zaprosim.“

„A zašto čekaš? Zašto to nisi rekao Ignjatu danas? Da ipak možda i ti sam ne tražiš izlaz iz ovakvog rešenja?“

Reći su ga pogodile više nego što je želeo da prizna.

Kad je Aksentije predložio lovačko druženje, shvatio je da je vreme da uradi šta mora. Imanje Maksimovića graničilo se s njegovim. Mesecima mu je na umu bilo samo kako da im pomogne, a danas je sreo starog Ignjata i Jovanu pa procenio da bi mogao podneti život uz nju. Moglo je biti i gore.

Pokušao je da im pozajmi novac, ali tvrdoglavi starac nije hteo ni da čuje. „Samo familija pomaže familiji“, rekao je Ignjat.

A Dragiši su bila potrebna deca – i znao je, ako se ikada ponovo oženi, to može biti samo brak iz računa. Oženiti Jovanu, pomoći Maksimovićima, ispuniti zadatu reč – to mu je zvučalo prihvatljivo. Tako će se odužiti ocu i rešiti više problema odjednom.

Oštro je pogledao Aksentija. „Gosti stižu po podne. Ti si želeo da ovde provedemo praznike, ja sam ti izašao u susret. Sada poštuju i moju volju: ni reč više o ženidbi.“

„Shvati me, meni se dopada što si rešio da se ženiš. Predugo si sam, predugo bez žene. Samo bih voleo da pokušaš da nađeš nekoga ko bi ti doneo radost. Zaslužuješ da budeš srećan.“

Stegnulo ga je u grudima, bolno i iznenadno, jer Aksentije nikada nije uspeo da shvati – sve ono što bi mogao nazvati srećom za njega je nestalo onog trenutka kad je Jelisaveta otišla iz njegovog života. Od tada mu je radost bila nedostižna, senka nečega što je davno izgubio, a Aksentije kao da je zaboravljao da postoje rane koje nikakvo vreme ne može zalečiti.

Za nekoliko nedelja, tačno na Božić, zaprosiće Jovanu. Istini za volju, samo je želeo da sve to što pre prođe. Deca su mu bila potrebna, sin, a bez Jelisavete više ga nije zanimalo koga uzima.

Jovana Maksimović bila je idealno rešenje. Brakom s njom ispunio bi obećanje ocu i pomogao osiromašenoj porodici a da ne nudi milostinju za koju je znao da bi bila odbijena. Najvažnije, nije postojala nikakva opasnost da se ikada više zaljubi.

Jovana nije u njemu budila ni trunku želje da joj preda srce. Nije želeo da koristi reč „guja“, ali bolju nije mogao da pronađe. „Razmažena preko svake mere“ – to je bilo pristojnije. Siguran je bio da bi joj nova društvena uloga udate žene i uskoro majke bila dovoljna.

Pogledao je Aksentija uz dozu podsmeha. „Hteo sam da znaš moj plan da ne bi pravio gluposti narednih nekoliko nedelja.“

„Kao da bih ja to radio“, Aksentije se uvredio.

„Video sam tvoj spisak gostiju. Svi su to moji prijatelji i njihove ljubavnice, plus dve dame sumnjivog morala koje dolaze same. Za koga su te? Jedna za tebe, druga za mene?“, odmahnuo je glavom. „Znaš...“

„Znam, znam, povukao si se kao kaluđer od onomad... Ali ako stvarno razmišljaš o novoj ženidbi, mogao bi bar da proveriš da li ti još radi muškost.“

Oh, radila je. Ruka mu je to mogla posvedočiti.

„Drži se podalje od mojih poslova ili ću sve goste poslati kući ranije.“

„Rado bih se držao podalje od tvojih poslova kada bi ih ti uopšte imao“, promrmrljao je Aksentije sebi u bradu. Dragiša se pravio da ne čuje.

Vreme je da promeni temu. „Izgleda da će vreme biti dobro, bar narednih nekoliko dana. Gosti bi trebalo da stignu na vreme, a ti ćeš ih dočekati – ti si ih i pozvao.“

Lovački konak ležao je na obali Belog Rzava, blizu šume, i zime su znale da budu oštre tako da putevi postanu neprohodni. U tim krajevima se čovek nikad nije mogao pouzdati u vremenske prilike, čak ni početkom decembra. Ako se ovo iznenađujuće dobro vreme održi, imaće oko dve nedelje dobrog lova.

Tada su začuli točkove kola. Pogledao je Aksentija. „Ni reč o Maksimovićima dok gosti ne odu“, upozorio ga je.

Aksentije podiže ruke: „Bog me ubio ako reč kažem.“

Dragiša je strogo odmerio rođaka, pogledom koji nije ostavljao mesta sumnji. Znao je da može da se osloni na Aksentija, ali dobro je poznao i njegovu slabost prema rakiji, koja mu je često umela olakšati jezik više nego što bi trebalo.

Još jednom ga je presekao pogledom upozorenja, kao da time pečati dogovor, pa se uputio prema vratima konaka da dočeka prvog gosta. Vazduh je bio svež, miris zemlje i šume se širio kao da dolazi proleće, a ne zima. Izašavši na trem, ugledao je kako se kola zaustavljaju, a iz njih izlazi Teodor Dakić, prijatelj iz školskih dana, čije je prisustvo uvek donosilo živost svakom skupu.

Teodorov otac bio je ugledni trgovac iz Novog Sada, vlasnik prostranog imanja kraj Dunava. Mnogo je puta Dragiša gostovao kod Dakića, a upravo ga je Teodor nagovorio da idu zajedno u Beč na školovanje.

Zadovoljstvo mu je preplavilo srce pri pomisli da će večeras, bar nakratko, moći da uživa u društvu starog druga, uz partiju tablica i opušten razgovor, pre nego što se okupe ostali gosti i lovačka kuća ispuni žamorom. Znao je da će mu Teodorovo prisustvo doneti vedrinu, makar jedno veče bez briga.

Sutra stiže i Teodorova izabranica, lepa i ugledna udovica Smiljana, pa je već sada naslućivao da će mu tada biti teško da ga privoli na još jednu partiju ili duži razgovor jer Teodor, kada je Smiljana u blizini, obično gubi iz vida sve ostale. Sada je još imao priliku da uživa u društvu iz mladosti, u toplini prijateljskog razgovora, dok je u konaku još vladala tišina.

Znao je da je Aksentije smislio ovo slavlje kako bi ga podstakao da se vrati nazad u društvo iz osamljeničkog života. Gostoprимstvo je uključivalo nekoliko veselih udovica i poneku ljubavnicu iz uglednih porodica. No, s nelagodom je ugledao ko izlazi iz kola. Emilija

Dakić. Šta je, zaboga, Teodor mislio kada je dozvolio sestri da dođe na ovakvo okupljanje?

„Teodore, radujem se što si došao.“ Osmehnuo se, ali prijatelju je stisnuo ruku tako snažno da je video kako Teodor pravi grimasu. „Gospođice Emilija, radost je ponovo Vas videti.“

Ona mu je uzvratila osmeh koji ga je prosto zaslepeo. Morao je da se odmakne korak unazad – kao da je toplota letnjeg dana prole-tela kroz njega usred ove zime. Nije mogao da skrene pogled, samo je nemo stajao, opijen njenom blizinom.

Kako je mogao zaboraviti koliko je Emilija lepa?

Poslednji put ju je video na pomenu za Jelisavetu – tada nije bio sposoban ni da primećuje ljude oko sebe. Sada je imala svu njegovu pažnju. Emilija je uvek bila lepa devojka, ali budući da je Teodorova sestra, nikada nije razmišljao o njoj na taj način. Reč „prelepa“ stajala mu je na usnama, ali ugrizao se za jezik da ne kaže nešto neprimereno.

„Dragiša, izvinjavam se što sam nagovorila brata da me povede, ali odavno sanjam da vidim ovaj planinski kraj.“

Zatečen, samo ju je posmatrao pa odmahnuo glavom.

Ljutnja ga je preplavila. Ma kako da ne! Nije imao predstavu šta joj je cilj, ali dama ne putuje ovako daleko, po zimi, samo da bi uživala u prirodi. Poznavao je Emiliju dovoljno da zna kada laže.

Pogledao je prema Aksentiju tražeći odgovor. Da nije možda on potajno uputio poziv? Međutim, Aksentije je odlučno odmahnuo glavom, a očigledni užas i zbunjenost na njegovom licu svedočili su više od reči – bio je sasvim iznenađen i ne manje zatečen Emili-jinim dolaskom nego što je i sam Dragiša bio. Sumnja se povukla, ali zabrinutost je ostala da mu titra u grudima.

Zbog koga je, zapravo, došla? I kakve to veze ima sa njim? Zašto ga njeno prisustvo toliko uznemirava, pitao se dok su mu misli lutale među imenima svih prisutnih, tražeći neko skriveno značenje. U

isto vreme, na licu mu se pojavio osmeh, onaj izveštačeni, iza kojeg je pokušavao da sakrije svoju zbunjenost i nelagodu.

Prišao je bliže i sa blagim naklonom pružio Emiliji ruku. „Vaše prisustvo unosi novu svetlost među nas.“ U tome nije bilo ni trunke pretvaranja – ona je zaista donosila svežinu gde god se pojavi. Njen izgled je bio upečatljiv: visoka, a opet nežno građena, sa držanjem koje je odavalo samopouzdanje. Pitao se, iznova, kako je moguće da takva žena još uvek nije pronašla muža.

Emilija je imala nešto što je malo ko mogao da ignoriše – iskren osmeh, bistar pogled, lakoću u razgovoru i blagost u svakoj reči. Imala je onu retku sposobnost da svakog sagovornika učini važnim i nije bilo sumnje da bi svakog muškarca lako mogla da zaintrigira, možda čak i potpuno općini, samo ako bi to poželeva.

Zagledan u njene zelene oči, u njemu se probudilo nešto što nije osećao godinama, muške želje su ponovo proradile. Prvi put posle toliko vremena telo je poželeva da sazna šta se krije ispod putne haljine. Oduvek je voleo visoke, čvrste grudi i duge ruke. Zato ga je i iznenadilo kad je Jelisaveta osvojila njegovo srce – ona nikad nije bila njegov tip.

Jedino je Jelisaveta umela da ga pogleda tako da mu se ceo svet preokrene. Ničiji osmeh nije mogao da ga pogodi kao njen.

Sve do danas.

Svaki deo tela mu je bio svestan njenog pogleda, a krivica ga je stegla u stomaku.

„Reći ću posluži da Vam spremi sobu. Možete sesti kraj vatre dok pripreme nešto za okrepljenje.“

Ruka joj je zadrhtala na njegovoj. „Divno, hvala.“

„Izgleda da smo mi prvi gosti“, prokomentarisao je Teodor osvrćući se po tihom predsoblju dok su zajedno ulazili u kuću. Glas mu je odjeknuo neobično jasno u prostoru gde se još nisu čuli drugi koraci.

„Tako je, ostali bi trebalo da pristignu tokom narednih dana, pod uslovom da ih posluži vreme.“ Sa blagim gestom sačekao je da

Emilija udobno smesti svoje skute i prividno se opusti pored ognjišta, a zatim se obratio svom prijatelju: „Teodore, možemo li na trenutak da porazgovaramo nasamo?“ Glas mu je bio tih, ali odlučan, jasno dajući do znanja da mu je potrebno nešto više od uobičajenih kurtoaznih reči.

Čim su vrata škripnula za njima, Dragiša se okrenu ka prijatelju. „Jesi li ti normalan? Šta si to napravio, čoveče? Ovo nije mesto za slobodne devojke.“

Teodor je nesigurno prošao rukom kroz kosu. „Rekla mi je da će ispričati ocu sve o Smiljani. Onda bih ostao bez ičega, znaš kako on preti svaki put da će me razbaštiniti ako se ne oženim.“

„Vreme je za to. I ja želim sina, zar ne želiš i ti?“

„Imam još vremena. Otac je živ i zdrav, ali je sve nestrpljiviji. Ne može da prihvati Smiljanu – nema miraz.“

„Treba li tvom ocu novca?“

Teodor se nasmejao: „Ma ne. Dobro stojimo s poslovima. Nego, brine ga to što je bila udata ranije a nije nosila dete. Ja sam jedina i on očajnički želi naslednika. On bi za mene neku prvakinja iz Pešte ili Beča, uveren da ću imati četu sinova. A gorka istina je da na ovom svetu nema garancije ni za šta.“

„Oženi Smiljanu. Pristaće, moraće. Jedini si sin i naslednik. Ako te se i odrekne, uvek možeš kod mene dok ne promeni mišljenje.“

Teodoru su oči zaiskrile: „Sjajna ideja! Mogli bismo da se uzmemo u manastiru Rača u povratku kući.“

„Tvoja sestra ne može do tada ostati ovde.“

„Upravo smo stigli, Dragiša. Smiljana dolazi tek sutra. Ne mogu odmah da je pošaljem nazad, neka se bar odmori.“

Poželeo je da nešto tresne. „Dva dana, pa put pod noge.“ Preko ramena je samo dobacio: „I Emilija je tvoja briga.“ Zatim se zaputio do tetke Dare, glavne spremačice u kući, da joj objasni da imaju jednog neočekivanog gosta više.